

2

Let als je naar een doel reist goed op de weg. Want de weg verrijkt ons terwijl we hem bewandelen. (Paulo Coelho)

De reis naar mijn droom was ruim een jaar eerder begonnen. In april 2008 stapte ik aarzelend in een rollercoaster die me de volgende jaren mee zou nemen door angstaanjagende diepten, maar ook naar onbeschrijfelijke topmomenten. Vandaag kijk ik met een brede glimlach terug naar de weg die ik heb afgelegd. Ik weet nu dat hij me zoveel rijker heeft gemaakt.

Op veertien april 2008 werd mijn ‘aanmelding voor een interlandelijke adoptie’ geregistreerd bij de Vlaamse Centrale Autoriteit en ontving ik mijn dossiernummer. Een half jaar later, van september tot november, volgde ik de adoptiecursus. Het was met een klein hartje dat ik die woensdagochtend naar Antwerpen reed voor de eerste sessie. Het beloofde een lange dag te worden – van half tien ’s morgens tot vijf uur ’s avonds. Ik stapte met een zelfzekere houding – veel zelfzekerder dan ik me diep vanbinnen voelde – het gebouw binnen. De lesgeefster zag er een toffe madame uit. Ze stelde zichzelf voor en bleek, als moeder van twee adoptiekinderen en twee biologische kinderen, een ervaringsdeskundige te zijn. Rond de tafel zat een gevarieerd gezelschap: een jong idealistisch koppel, iets oudere koppels, mensen met heel uiteenlopende beroepen, maar ook met heel uiteenlopende levenservaringen, zo zou achteraf blijken. Tussen het gezelschap zat nog één andere alleenstaande vrouw. Dat was een geruststelling, al was ze wel een stuk jonger dan ik. Met mijn éénenveertig jaar was ik één van de oudsten. Nadat iedereen zich voorgesteld had, werden we uitgenodigd om na te denken over onze verwachtingen met betrekking tot de cursus. De eerste cursusdag was een theoretische dag. We leerden waar we terecht zouden kunnen met

juridische vragen. We kregen info over de adoptieprocedure. Onze (adoptie)woordenschat werd uitgebreid en ik herinner me dat ik het indrukwekkend vond toen lesgeefster Nadia ons vertelde dat van alle kinderen in de wereld die hulp nodig hebben, slechts een klein deeltje adoptabel is. Niet adoptabel zijn onder andere kinderen die niet geregistreerd zijn, kinderen die leven in landen waar geen adoptiewetgeving is en kinderen die leven in oorlogsgebieden. We werden geïnformeerd over het maatschappelijk onderzoek dat zou volgen op het tussenvonnis van de jeugdrechtsbank. Dat onderzoek zou bestaan uit twee gesprekken, waarvan één met huisbezoek, met een maatschappelijk assistent en twee gesprekken met een psycholoog. Er zou een sociaal rapport opgesteld worden, gepeild worden naar sociaal netwerk, motivatie, rouwprocessen, hechting, ... Toen ik het allemaal hoorde, was ik er gerust in. Grootste minpunt was allicht het feit dat ik als alleenstaande wou adopteren. Maar daartegenover stond dat ik ervan overtuigd was dat ik enkele troeven in handen had. Als leerkracht zou ik maximaal aanwezig kunnen zijn bij mijn toekomstige kinderen; ik voelde me gesteund door een degelijk sociaal netwerk; financieel stond ik er redelijk goed voor, want mijn woonlening zou binnen de vier jaar afbetaald zijn; ik had veel ervaring met kinderen en pubers doordat ik vroeger vaak ging babysitten en vooral ook omdat ik reeds vijfentwintig jaar actief was als vrijwilliger bij de jeugddienst van de christelijke mutualiteiten. Door kampen te begeleiden met onbekende kinderen en jongeren, had ik gaandeweg geleerd hun noden te 'lezen' en aan te voelen; ik had als veertigplusser veel meegemaakt in mijn leven – zaken waar ik mee geworsteld had, gebeurtenissen die me onderuit gehaald hadden, zoals bijvoorbeeld de zware hersenbloeding van mijn mama twee jaar eerder. Al deze ervaringen hadden me gemaakt tot wie ik was. Ik had er alle vertrouwen in toen ik Nadia hoorde vertellen over het maatschappelijk onderzoek. Verder maakten we die voormiddag kennis met de erkende adoptiediensten in Vlaanderen. Tijdens de pauze geraakte ik aan de praat met Fred. Hij was voorlopig nog alleen omdat zijn vrouw, die kleuterleidster was, pas na de middag zou komen. We bleken heel wat raakvlakken te hebben: zelfde interesses,

gelijkaardige kijk op adoptie, dezelfde nuchterheid in het leven, ongeveer dezelfde leeftijd en dezelfde jarenlange ervaring met CM-kampen. Toen ik even later kennis maakte met zijn vrouw, bleek ook dat meteen te klikken. Fred en Lina zouden er de volgende cursusdagen voor zorgen dat ik me minder alleen zou voelen en daar ben ik hen tot op de dag van vandaag dankbaar voor. Na de middag maakten we kennis met de adoptiedriehoek (adoptiekind – biologische ouders – adoptieouders) waarin elke partij zijn plaats moet krijgen, ook als ze afwezig is. We stonden stil bij onze interne en externe motivatie en we werden er ons van bewust dat het belangrijk is dat er een goed evenwicht is tussen beide. Vandaag besef ik hoe belangrijk dit evenwicht is en heb ik meermaals ervaren hoe eng de visie van andere mensen op deze motivatie kan zijn. Het is niet de bedoeling dat mijn kinderen mijn leven moeten redden (interne motivatie) en het is evenmin de bedoeling dat ze de wereld moeten redden (externe motivatie). Daar zouden ze trouwens nooit aan kunnen voldoen. Adoptieouders zouden een beetje van de twee moeten hebben. Als ik terugkijk op het parcours dat ik de voorbije jaren heb afgelegd, dan weet ik dat ik dat evenwicht gevonden heb. Het laatste onderwerp van de dag was ‘verlies en rouw’. Uiteraard stond ook hier de adoptiedriehoek centraal en werd aandacht besteed aan verlieservaringen bij adoptiekind, adoptieouders én biologische ouders. Ik voelde me een pak rijker toen ik na die eerste cursusdag weer naar huis reed. Meer dan ooit was ik ervan overtuigd dat adoptie iets voor mij was.

Het had me altijd al gefascineerd. En op één of andere manier kwam ik telkens weer in aanraking met uiteenlopende adoptieverhalen. Het leek of de boodschap dat ik er mijn levensdoel van moest maken, me langs verschillende kanten werd ingefluisterd. Mijn eerste kennismaking met het begrip adoptie gebeurde in de lagere school. Ik vermoed dat ik een jaar of acht was. In de kleuterschool van ons kleine dorpsschooltje waar iedereen elkaar kende, zaten twee zusjes. Toen ik via mijn ouders hoorde dat ze allebei geadopteerd waren, vond ik dat fascinerend. Bovendien zat er in mijn klas in de lagere school een meisje dat, samen met haar twee jongere broertjes,

opgroeide in een tehuis in ons dorp. Toen ze het vierde leerjaar moest dubbelen, zat Marjan niet meer bij ons in de klas, maar ik bleef haar opzoeken tijdens de pauzes en hoewel ik het haar nooit met zoveel woorden gezegd heb, was ik onder de indruk van haar verhaal. In het vijfde en zesde leerjaar had ik een abonnement op de 'Vlaamse Filmpjes'. Ik was een grote fan van die boekjes en ik verslond ze. Het verhaal dat me het meest is bijgebleven is dat van 'Shokko uit Shaba'. Het ging over een jonge Belgische journaliste die per toeval terecht komt in een missiepost in Katanga (vroeger Shaba) in Congo. Ze ontfermt er zich over één van de weeskindjes. Na een helse vlucht voor de soldaten van Mobutu komt ze samen met het kind aan in België. Ik was een jaar of twaalf en ik had een geromantiseerd beeld over pleeg- en adoptiegezinnen. Op dat moment had ik er geen vermoeden van dat deze ervaringen zouden bijdragen tot de keuzes die ik jaren later zou maken. Maar ook later leek adoptie steeds opnieuw mijn levenspad te kruisen. Sinds mijn vijftiende ging ik regelmatig babysitten via de Gezinsbond. Omdat mijn mama een onthaalmoeder avant la lettre was, had ik ervaring met kindjes en dat wist men te appreciëren bij de babysitdienst. Als er een babysit gevraagd werd in grote of moeilijkere gezinnen, dan belde men meestal naar mij. Zo bouwde ik mijn eerste ervaring op met een autistisch kindje in een gezin met drie kinderen of probeerde ik vijf kinderen tegelijk onder controle te houden in een ander gezin. Het was via de babysitdienst dat ik op een dag kennismakte met Francis en May, een jong koppel met een zoontje van zes maanden. Het klikte en ik ben er heel regelmatig gaan babysitten. Een dik jaar later kwam ik May toevallig tegen bij de bakker. Ze had Erwin, haar oudste zoon bij en een buggy met een baby van ongeveer acht maanden. Ik dacht dat het een neefje of zo was dat kwam logeren: ik stelde dus geen verdere vragen. Maar toen ze enkele maanden later opnieuw een babysit nodig hadden, bleken ze plots drie zoontjes te hebben. Er was een baby van zo'n twee weken oud bijgekomen. En toen kreeg ik het hele verhaal te horen: Erwin en Maarten (de oudste en de jongste) bleken adoptiekindjes te zijn en Cas (de middelste), was een pleegzoontje. Enkele jaren later zouden ze er nog twee pleegzusjes

bij krijgen. Geleidelijk aan werd ik hun vaste babysit. Ik ging er standaard een halve dag per week babysitten, zodat May rustig kon gaan winkelen en wanneer de kinderen groter werden, gingen May en Francis één keer per jaar op weekend en mocht ik het hele weekend voor de kids zorgen. Omdat de kinderen me vertrouwden en een goede band met mij opbouwden, werd ik af en toe geconfronteerd met hun vragen en hun moeilijkheden. Ze hadden elk hun eigen problematiek (ADHD, ASS, hechtingsproblemen, ...). Tijdens hun puberteit zag ik van nabij hoe ze soms worstelden, de ene al wat meer dan de andere, met hun identiteit. Intussen zijn ze volwassen en twee van hen hebben zelf kinderen. Ik heb nog steeds een goede band met hen en toen mijn oudste zoon nog klein was, was één van de meisjes mijn vaste babysit. Dit gezin heeft ervoor gezorgd dat het romantisch beeld dat ik van adoptie en pleegzorg had, realistischer werd. Ik leerde wat een hechtingsstoornis is en welke invloed dat kan hebben op een gezin. Door de verhalen van zowel de kinderen als de ouders, leerde ik heel wat over de rol van de biologische ouders, die een belangrijk aandeel hebben in het leven van de kinderen, ook als ze afwezig of zelfs totaal onbekend zijn. Via Francis en May ontmoette ik op een bepaald moment Ingrid. Ze was een jonge weduwe met drie zoontjes en ze was op zoek naar iemand die de oudste, die op dat moment in het derde leerjaar zat, kon helpen met zijn huiswerk. Ik engageerde me om drie keer per week 's avonds na schooltijd te helpen in het gezin van Ingrid. Zo'n tien jaar lang was ik nauw betrokken bij hun leven. Ingrid en ik werden goede vriendinnen en we deelden veel met elkaar. Af en toe gingen we samen op uitstap. Door mijn contacten met Ingrid en haar gezin, werd ik van nabij geconfronteerd met rouw en rouwprocessen. Ingrid was op 29-jarige leeftijd weduwe geworden. Op dat moment was haar jongste zoontje amper vier maanden oud. Gedurende de tien jaar dat ik er kwam, verloor ze ook nog eens haar broer en haar moeder. Mijn huidige kijk op rouw en rouwverwerking werd ongetwijfeld mee gevormd door mijn contacten met dit gezin. Eind jaren negentig – ik was een jaar of dertig – volgde ik op zaterdag in Antwerpen een bijkomende driejarige opleiding tot godsdienstleerkracht. Geleidelijk